

Προτεινόμενες Δράσεις για την Ανάκαμψη της Μελισσοκομίας σε Καμένες Περιοχές: Η περίπτωση της Βόρειας Εύβοιας

A. Τσαγκαράκης, Επίκουρος Καθηγητής,
N. Εμμανουήλ, Ομότιμος Καθηγητής

Εργαστήριο Γεωργικής Ζωολογίας και Εντομολογίας, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κατά την διάρκεια των καταστροφικών πυρκαγιών στην Βόρεια Εύβοια τον Αύγουστο του 2021, εκτιμάται ότι περίπου 510.000 στρέμματα πευκοδάσους (κυρίως) και καλλιεργούμενων εκτάσεων (δευτερευόντως) αποτεφρώθηκαν, θέτοντας σε σοβαρό κίνδυνο την βιωσιμότητα της μελισσοκομικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή.

Η καταστροφή του *Marchalina hellenica* (Gennadius) (Hemiptera: Margarodidae) (εργάτη του πεύκου) στα πευκοδάση της Β. Εύβοιας αποτελεί σημαντικό πλήγμα στην δυνατότητα παραγωγής πευκόμελου σε πανελλαδικό επίπεδο, οι συνέπειες του οποίου δεν μπορούν να αποκατασταθούν σύντομα, ούτε μετά την φυσική αναγέννηση του δάσους. Αυτή η περιβαλλοντική καταστροφή έχει πολύ μεγάλη άμεση οικονομική επίπτωση σε ακαθάριστη αξία παραγωγής μελιού. Επιπρόσθετα, λόγω του ρόλου της μέλισσας, ως του σημαντικότερου επικονιαστή καλλιεργούμενων φυτών αλλά και αυτοφυούς βλάστησης, η έμμεση επίδραση της αποστέρησης των υπηρεσιών επικονίασης που προσέφεραν τα μελίτσια, τόσο των εντόπιων μελισσοκόμων, όσο και εκείνων που μετακινούσαν τα μελίτσια τους στην περιοχή για μελιτοσυλλογή, στην μείωση της πρωτογενούς φυτικής παραγωγής και της βιοποικιλότητας φυτών είναι ανυπολόγιστη.

Οι ως άνω πυρκαγιές, που κατέστρεψαν χιλιάδες στρέμματα παραγωγικού πευκοδάσους, άλλα μελισσοκομικά φυτά, μελίτσια και υποδομές, έχουν οδηγήσει πολλούς μελισσοκόμους, επαγγελματίες κατά κύριο ή δευτερεύον επάγγελμα, να σκέφτονται είτε να αποχωρήσουν από την περιοχή, είτε γενικά από την μελισσοκομία.

Στόχος της παρούσας εισήγησης είναι να καταγράψει συνοπτικά την έκταση του προβλήματος και να προτείνει δράσεις για την αποκατάσταση, ανάκαμψη και βελτίωση της μελισσοκομικής πράξης στην περιοχή.

Η εισήγηση περιέχει σειρά βραχυπρόθεσμων μέτρων στήριξης των τοπικών μελισσοκόμων, όπως και μεσο-μακροπρόθεσμων ενεργειών ανάκαμψης συνολικά της μελισσοκομίας στην ευρύτερη περιοχή. Για τον σκοπό αυτόν απαιτείται συνεργασία του ΥΠΑΑΤ, Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μελισσοκόμων, Επιστημονικών Φορέων και όλων των τοπικά επωφελομένων.

Αυτό που πρέπει να γίνει κατανοητό είναι ότι ο απαιτούμενος χρόνος επανάκαμψης και αποκατάστασης του καμένου πευκοδάσους είναι συνήθως τρεις έως τέσσερις δεκαετίες. Στο διάστημα αυτό, χρειάζεται να γίνουν εξ ανάγκης αλλαγές στο μελισσοκομικό παραγωγικό μοντέλο της περιοχής, προκειμένου αυτό να καταστεί βιώσιμο και να είναι σε θέση να απασχολεί βιώσιμα τους τοπικούς μελισσοκόμους.